პროლეტარიელო ყველა ქვეყანისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 293 (18535) | ხუთშაბათი, 23 დეკემბერი, 1982 წელი | ფასი 3 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ფარბაზში, როცა იღებენ მიმართვას „მსოფლიოს პარლამენტებს, მთავრობებს, პოლიტიკურ პარტიებსა და ხალხებს“. საკადრ.-საქრონიკო ტელეფოტო.

მსოფლიოს პარლამენტებს, მთავრობებს, პოლიტიკურ პარტიებსა და ხალხებს

ჩვენ, სსრ კავშირის ყველა ხალხის წარმომადგენლები, რომლებიც მოსკოვში შევიკრიბეთ, რათა ზეციდან აღვნიშნოთ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის სამოცი წლისთავი, ორას სამოცდათთა მილიონი საბჭოთა ადამიანის სახელით მივმართავთ მსოფლიოს პარლამენტებს, მთავრობებს, პოლიტიკურ პარტიებსა და ხალხებს ამ საზეიმოდ მოწოდებით.

ის, რაზეც ათეულობით მანძილზე ოცნებობდნენ კაცობრიობის საუკეთესო წარმომადგენლები — ეროვნული მტრობისა და შუღლის დაძლევა, სხვადასხვა ერის ნამდვილი თანასწორუფლებიანობა და მეგობრობა, — სინამდვილედ იქცა ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ლენინური პოლიტიკის მეოხებით, ეროვნული და სოციალური თავისუფლების სოციალისტური პრინციპების განხორციელების, ყველა ფორმის ჩაგვრისა და ექსპლოატაციის ლიკვიდაციის მეოხებით.

სოციალისტურ სახელმწიფოში ადამიანების, ერების ახალი ურთიერთობა სსრ კავშირის საგარეო პოლიტიკასაც განსაზღვრავს. ჩვენი იდეალი, ჩვენი უცვლელი მიზანი და მუდმივი საზრუნავი საყოველთაო მშვიდობა, ხალხთა მეგობრობა და თანამშრომლობა.

დიდმა ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ დასაბამი მისცა ახალ ისტორიულ ეპოქას. მშრომელმა ადამიანებმა, რომლებმაც თავი დააღწიეს სოციალურ და ეროვნულ ჩაგვრას, შექმნეს საბჭოეთი — სახელმწიფო, რომელმაც დაამკვიდრა ხალხთა ძმური მეგობრობა და თანასწორუფლებიანი ურთიერთობა, უზრუნველყო ყველა ერის ნამდვილი თავისუფლება, პროგრესი და აყვავება.

მტკიცე, ხაიდედო, მყარი მშვიდობა — ეს ყველა ადამიანის, ყველა ხალხის, მთელი კაცობრიობის პირველი და ყველაზე ხარისხები მოთხოვნილებაა.

მშვიდობის მოთხოვნას სულ უფრო დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ახლანდელ პირობებში, როცა სახელმწიფოებს აქვთ იარაღი, რომელსაც შეუძლია მოსპოს კაცობრიობის ცივილიზაცია, თვით სიცოცხლე დედამიწაზე, და როცა ომის საფრთხე, რომელიც შეხამხნეულად შევარდნილი 70-იან წლებში, კვლავ ძლიერდება, ბოლო საერთაშორისო დაძაბულობა საგრძნობლად მატულობს.

სახელმწიფოთა მთელი მეცადინეობა, ყოველი ქვეყნის მთავრობის, ორგანიზებული პოლიტიკური ძალების, ყველა მოკეთეების აქტიურობა ახლა იმას უნდა ხმარდებოდეს, რომ არ დაუშვათ ბირთვული კატასტროფა. არ არის და არც შეიძლება იყოს ამაზე უფრო მნიშვნელოვანი საკითხი.

ჩვენ, საბჭოთა ხალხის სრულფასოვანი წარმომადგენლები, საქვეყნოდ ვაცხადებთ, რომ საბჭოთა კავშირი, რომელიც მშვიდობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის ლენინური პოლიტიკას ადგას, ყოველ ღონეს იხმარს ომის თავიდან აცილებისათვის.

ჩვენ ვადასტურებთ, რომ საბჭოთა კავშირი ნაკისრი ვალდებულების შესაბამისად პირველი არ იხმარს ბირთვულ იარაღს, და კიდევ ერთხელ მოვუწოდებთ სხვა ბირთვულ სახელმწიფოებს, იკისრონ ასეთივე ვალდებულება.

ვაცხადებთ, რომ საბჭოთა კავშირი მზად არის ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ნაცვალგების საფუძველზე გაყინოს თავისი ბირთვული იარაღის არსებული.

ჩვენ იმის მომხრე ვართ, რომ სწრაფად და შედეგიანად დამთავრდეს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის მოლაპარაკება ევროპაში სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვისა და შემცირების და ბირთვული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ, რაც შეიძლება მალე იქნეს მიღწეული მორიგება ცენტრალურ ევროპაში შეიარაღებული ძალებისა და შეიარაღების შემცირების თაობაზე.

ჩვენი წინადადებაა დაუყოვნებლივ შევთანხმდეთ ბირთვული იარაღის გამოცდის სრული და საყოველთაო აკრძალვის თაობაზე, რათა აღარ შეიქმნას მისი ახალი სახეობანი და ტიპები.

ჩვენ იმის მომხრე ვართ, რომ აიკრძალოს და მოისპოს ქიმიური იარაღი.

ჩვენ მოვუწოდებთ პარტნიორებს, რაც შეიძლება მალე განვახილოთ შეწყვეტილი მოლაპარაკებანი შეიარაღების შეზღუდვისა და შემცირების ყველა სხვა საკითხზე.

ჩვენ მოვუწოდებთ მსოფლიოს ყველა ხალხმოდგენილი ორგანოებსა და მთავრობებს აქტიურად შეუწყონ ხელი იმას, რომ მსოფლიო და მხოლოდ პოლიტიკური საშუალებებით მოწესრიგდეს კონფლიქტური სიტუაციები და მოისპოს დაძაბულობის კერები.

ჩვენ მოვითხოვთ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განმტკიცებას, მისი როლის ამაღლებას საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების დაცვიერებაში.

ამ მიზნებისათვის საბჭოთა კავშირი მზად არის ითანამშრომლოს მსოფლიოს ყველა სახელმწიფოსთან მათი პოლიტიკური და სოციალური სისტემების მიუხედავად.

დიდია ისტორიული პასუხისმგებლობა, რომელიც ახლა მსოფლიოს ყველა სახელმწიფოს აკისრია, პასუხისმგებლობა აწმყოსა და მომავლისათვის.

საბჭოთა ადამიანები დარწმუნებული არიან, რომ ძალების გაერთიანებით სახელმწიფოები და ხალხები სძლევენ ომის საფრთხეს, შეინარჩუნებენ და განამტკიცებენ ქვეყნად მშვიდობას, უზრუნველყოფენ ადამიანის სიცოცხლის უფლებას. ახეთი ერთობლივი მოქმედებისათვის მოვუწოდებთ მსოფლიოს პარლამენტებს, მთავრობებს, პოლიტიკურ პარტიებსა და ხალხებს.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი

მიმართვა „მსოფლიოს პარლამენტებს, მთავრობებს, პოლიტიკურ პარტიებსა და ხალხებს“ ერთხმად არის მიღებული სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებულ საზეიმო სხდომაზე 1982 წლის 22 დეკემბერს.

დარბაზობა კრემლში

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, სსრ კავშირის მთავრობამ 22 დეკემბერს კრემლში გამართეს დარბაზობა სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავთან დაკავშირებით.

დარბაზობაზე იყვნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატები, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივნები.

დარბაზობას დაესწრნენ საზეიმო სხდომის მონაწილენი — სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრები და წევრობის კანდიდატები, სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის წევრები, სსრ კავშირისა და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოების დეპუტატები, პარტიის ვეტერანები, წარჩინებული მშრომელები, მეცნიერებისა და კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწენი, მხედართმთავრები, სამოდელოების წარმომადგენლები.

დარბაზში არიან სოციალისტური ქვეყნების პარტიულ-სახელმწიფო დელეგაციები, კომუნისტური, მუშათა და რევოლუციურ-დემოკრატიული პარტიების, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების დელეგაციები, სხვა საზღვარგარეთელი სტუმრები, დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები.

დარბაზობაზე სიტყვა წარმოთქვა ვეტერანმა, წარჩინებული მშრომელმა, მეცნიერებისა და კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწემ, მხედართმთავარმა, სამოდელოების წარმომადგენელმა.

დარბაზში ამაღლდა სოციალისტური ქვეყნების პარტიულ-სახელმწიფო დელეგაციების, კომუნისტური, მუშათა და რევოლუციურ-დემოკრატიული პარტიების, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების დელეგაციების, სხვა საზღვარგარეთელი სტუმრების, დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლების.

დარბაზობაზე სიტყვა წარმოთქვა ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდატმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი ალექსანდრ ალექსეევიჩ ანდროპოვმა.

ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის გამოსვლა

ძვირფასო ამხანაგებო!

პატივცემულო სტუმრებო!

ნება მიბოძეთ, უწინარესად მივესალმო ამ დარბაზობის ყველა მონაწილეს. განსაკუთრებით მინდა მივმართო ჩვენს უცხოელ სტუმრებსა და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს.

მაღლობას მოვახსენებთ, პატივცემულო სტუმრებო, საბჭოთა ხალხის დიდ დღესასწაულში — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ზეიმში მონაწილეობისათვის. ამ დღესასწაულზე თქვენი დასწრება თვალსაჩინოდ მოწმობს მრავალიცხოვან, მრავალეროვან და ნაყოფიერ ურთიერთობას, რომელიც საბჭოთა კავშირს აქვს მსოფლიოს მეტწილ სახელმწიფოებთან და ხალხებთან.

გულითად მადლობას ვუძღვნით სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნებს, სადაც სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავი ფართოდ და გულითადად, საზოგადოებრობის ფართო წრეების მონაწილეობით აღინიშნა. ეს ჩვენი ქვეყნების გამაერთიანებელი გულოვანი მეგობრობის, იმ მეგობრობის კიდევ ერთი გამოვლინებაა, რომელის შემდგომი გაღრმავება ჩვენს წმიდათაწმიდად მოვალეობად მიგვაჩნია.

ყველა კონტინენტის მრავალრიცხოვანი კომუნისტური, მუშათა და რევოლუციურ-დემოკრატიული პარტიების დელეგაციების ამ ყოფნა კიდევ ერთხელ ცხადყოფს, რაოდენ ქმედითია პრინციპი პროლეტარული ინტერნაციონალიზმისა, რომელიც იყო და არის ჩვენი ლენინური პარტიის საერთაშორისო პოლიტიკის ბირთვი.

დიდად კმაყოფილი ვართ, რომ ჩვენს ზეიმში მრავალი იმ სახელმწიფოს დელეგაცია მონაწილეობს, რომლებმაც თავი დააღწიეს კოლონიურ ჩაგრას და დაადგნენ ეროვნული დამოუკიდებლობისა და სოციალური პროგრესის გზას. ჩვენ დიდად ვფიქრობთ ამ ქვეყნებთან მეგობრულ ურთიერთობას, თანასწორუფლებიან თანამშრომლობას.

ჩვენთან იმყოფება სსრ კავშირის მეგობარი მეზობელი სახელმწიფოს მეთაური — ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ბატონი მაუნო კოივისტო. ამ დღეებში მოსკოვში მისმა ჩამოსვლამ კიდევ ერთხელ ცხადყო, თუ რა სტაბილური, კეთილი ურთიერთობა და ნაყოფიერი, ურთიერთხელსაყრელი „თანამშრომლობა დამყარდა ჩვენს ქვეყნებს შორის რამდენიმე თვლეულის მანძილზე. ეს ურთიერთობა სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანაარსებობის დოკტრინის ცხოველმყოფელი ძალის მკაფიო მაგალითია. ჩვენს მშფოთვარე საუკუნეში იგი სახავს მშვიდობიანი მომავლის ერთადერთ სიმყარეს გზას.

საბჭოთა კავშირის პოლიტიკას, როგორც საშინაო, ისე საგარეო პოლიტიკას გუშინ უკვე შეეფინა საზეიმო სხდომაზე. ახლა მხოლოდ ერთი რამ მინდა ვთქვა: თავისი არსებობის 60 წლის მანძილზე სსრ კავშირმა მტკიცედ დაიკავა თავისი ადგილი მსოფლიოში, როგორც ხალხთა მშვიდობისა და მეგობრობის, ყველა ხალხის დამოუკიდებლობის, თავისუფლებისა და პროგრესის უფლებების პატივისცემის საქმის მხურვალე ქომაგმა და თანამმედეგრელმა დამცველმა. და ყოველ ხალხს, ყოველ სახელმწიფოს, რომელიც მზად არის ითანამშრომლოს ჩვენთან ამ საწყისებზე, შეუძლია მუდამ იქონიოს საბჭოთა კავშირის კეთილი ნების, წრფელი გულისა და სამეგობრად გამოწვდილი ხელის იმედი. (ხანგრძლივი ტაში).

გთავაზობთ სადღეგრძელოს:

— გაუმარჯოს ქვეყნად მტკიცე მშვიდობას!

— გაუმარჯოს ყველა სახელმწიფოს მშვიდობიან თანამშრომლობასა და ყველა ხალხის მეგობრობას!

—გაუმარჯოს ჩვენს კეთილ სტუმრებსა და ყველა ამ დარბაზში მყოფს! (ხანგრძლივი ტაში).

საპასუხო სიტყვა წარმოთქვა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტმა გ. ჰუსაკმა.

(დასასრული მე-2 გვ.).

საინფორმაციო ცნობა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებული საზეიმო სხდომის შესახებ

მოსკოვში, კრემლის ყრილობათა სასახლეში, 1982 წლის 22 დეკემბერს გაიმართა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებული საზეიმო სხდომა.

სხდომა გაიხსნა 11 საათზე. თავმჯდომარეობდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი ამხ. დ. თ. უსტინოვი.

აზერბაიჯანის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმძღვანელები სიტყვა წარმოთქვა აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ჰ. მ. ბაბირუმოვმ.

შემდეგ სიტყვა წარმოთქვა ლაოსის სახალხო-რევოლუციური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ლაოსის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. კეისონ ფომვიხანმა, რომელსაც საზეიმო სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ.

მოლდავეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმძღვანელები სიტყვა წარმოთქვა მოლდავეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ს. ი. �ბოსუმ.

სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ მონღოლეთის სახალხო-რევოლუციური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცენტრალური მდივნის, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკის დიდი სახალხო ხურალის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხ. იუმჟაგინი ცედენბალის გამოსვლას.

ლატვიის სსრ-ის სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმძღვანელი სიტყვა წარმოთქვა ლატვიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ბ. ბ. პუგომ.

სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ამხ. ვოიციეხ იარუზელსკის გამოსვლას.

ყირგიზეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმღვანელი სიტყვა წარმოთქვა ყირგიზეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ტ. უ. უსუბალიევმ.

საზეიმო სხდომის მონაწილენი გულთბილად შეხვდნენ რუმინეთის კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივნის, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტის ამხ. ნიკოლაე ჩაუშესკუს გამოსვლას.

ტაჯიკეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმღვანელი სიტყვა წარმოთქვა ტაჯიკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. რ. ნ. ნაბიევმ.

შემდეგ სიტყვა წარმოთქვა ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ამხ. გუსტავ ჰუსაკმა, რომელსაც საზეიმო სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ.

სომხეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმღვანელი სიტყვა წარმოთქვა სომხეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. კ. ს. დემირჩიანმა.

სხდომის მონაწილენი გულთბილად შეხვდნენ იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდიუმის წევრის, იუგოსლავიის კომუნისტთა კავშირის ცენტრალური კომიტეტის წევრის ამხ. ლაზარ კოლიშევსკის გამოსვლას.

შეხვედნენ შეხდეგ სხდომას თავმჯდომარეობდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ამხ. კ. უ. ჩერნენკო.

თურქმენეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმღვი მიხასალმებელი სიტყვა წარმოთქვა თურქმენეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. მ. მ. გასანოვმა.

ხაზეიმო სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ ავღანეთის სახალხო-დემოკრატიული პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, ავღანეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის რევოლუციური საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხ. ბაბრაკ კარმალის გამოსვლას.

შემდეგ ესტონეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელმღვი მიხასალმებელი სიტყვა წარმოთქვა ესტონეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ბ. ბ. ვაინომ.

დამხმარენი გულთბილად შეხვდნენ ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის მაუნო კოივისტოს გამოსვლას.

ხაზეიმო სხდომის მონაწილენი მჭუხარე, ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის დელეგაციას.

ვაიხსნა მარშის ხმები და დიდებით მოხილი ხანძრძოლი დროშები შემოდან დარბაზში ყველა ხახეობის ჯარების წარმომადგენლები, სამშობლოს მამაცი დამცველები, რომლებიც უფიწლად იცავენ საბჭოთა ხალხის მშვიდობიან შრომას. საბჭოთა არმიისა და ფლოტის ყველა მეომრის სახელით საზეიმო სხდომის მონაწილეებს გულთბილად მიეხალმა სტანკო დივინოის მეთაური, გენერალ-მაიორი ვ.ა. კოკინლოვი. მან ლენინის პარტიას, საბჭოთა ხალხს აღუთქვა, რომ შეუძლია მტკიცედ იქონიონ თავიანთი შეიღლის იმედი, რომლებიც სოციალიზმის მონაპოვრთა დაცვის საპატიო სამსახურს ეწევიან.

სხდომის მონაწილენი მხურვალედ შეხვდნენ იუგოსლავიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, იუგოსლავიის სოციალისტური ფედერაციის დიდი და სახელოვანი გზა გაიარა, დიდ სახელმწიფოდ იქცა. ეს ეროვნულ საკითხზე დიდი ლენინის მიერ დამუშავებული მოძღვრების თანამიმდევრული განხორციელების შედეგია. და ასეთ შედეგებს მიაღწია სწორედ კომუნისტურმა პარტიამ, რომელიც თანამიმდევრულად გამოხატავს მუშათა კლასის, ყველა ეროვნების მშრომელთა ძირეულ ინტერესებს.

ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვების ცხოველმყოფელი მაგალითია ჩვენი რესპუბლიკა, მისი გარდაქმნილი ძველი და მშვენიერი მიწა-წყალი. კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით აზერბაიჯანელმა ხალხმა მიაღწია სოციალისტური ცივილიზაციის მაღალ მეჩვენებ, ღირსეული ადგილი

(ბაბრაკელია მე-2 გვ.).

კომუნიზმის მშენებელთა ძმური კავშირი

სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა კრემლის ყრილობათა სასახლეში

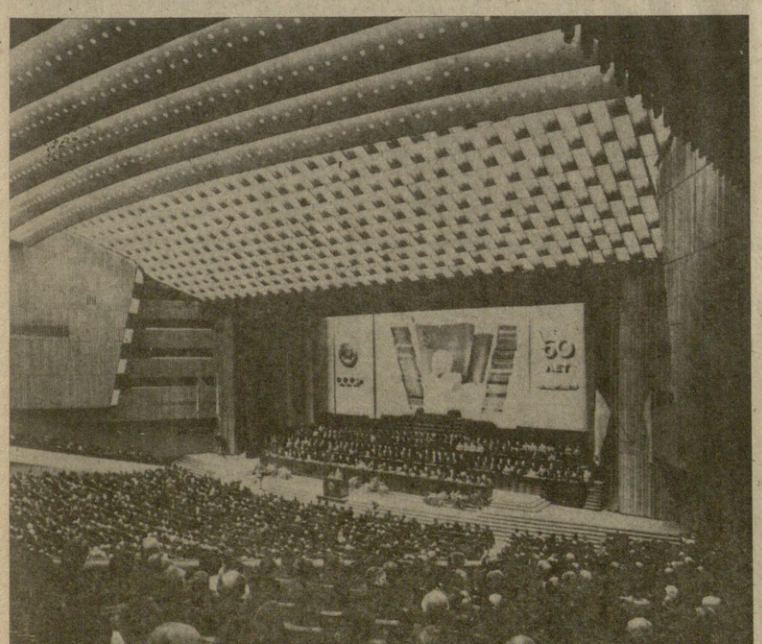

მოსკოვი. კრემლის ყრილობათა სასახლე 1982 წლის 22 დეკემბერი. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 60 წლის თავისადმი მიძღვნილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებული საზეიმო სხდომის დარბაზში. საკადრ.-საქრონიკო ტელეფოტო.

საბჭოთა ადამიანები, მთელი პროგრესული კაცობრიობა უდიდესი ყურადღებითა და სიამაყით ადევნებდნენ თვალყურს საბჭოთა კავშირის შექმნის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებული საზეიმო სხდომის მუშაობას.

მაღალი ტრიბუნიდან სხდომის მონაწილეებმა განაცხადეს, რომ მთლიანად უკეთესენ მხარს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის სამინათ და საგარეო პოლიტიკას, ილაპარაკეს მოძმე საბჭოთა ხალხების მონოლითურ ერთიანობაზე. ჩვენი ქვეყნის რესპუბლიკების ურღვევი მეგობრობა მსოფლიოსათვის დიდი ოქტომბრით შობილი ინტერნაციონალიზმის მაგალითია, საბჭოთა სახელმწიფოს მიერ განვლილი სახელოვანი ისტორიული გზა ადფერთოვანებს მთელი პლანეტის მშრომელებს მშვიდობის, სოციალური პროგრესისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის სამრძოლველად.

კომუნისტურ მშენებლობაში მიღწეული წარმატებების გამო კანონიერი სიამაყის გრძნობით აღიქვეს სხდომის მონაწილეებმა, ყველა საბჭოთა ადამიანმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენება, მოხსენებაში განზოგადებულია პარტიისა და ქვეყნის გამოცდილება, ასახულია პროლეტარული, სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის ძლევამოსილი იდეების ტრიუმფი, დამაჯერებლად არის ნაჩვენები პარტიის, მისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის მაორგანიზებელი როლი, ახალი იმპულსი ეძლევა საბჭოთა ადამიანების ნაყოფიერ შრომას ჩვენი მრავალეროვანი სამშობლოს ეკონომიკის შემდგომი აყვავებისა და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებისათვის.

კრემლიდან მთელი პლანეტის გასაგონად კვლავ გაისმა მოწოდება, რომ განვამტკიცოთ ქვეყნად მშვიდობა. საბჭოთა კავშირი კვლავ წარდგა მსოფლიოს წინაშე ხალხთა მშვიდობისა და უშიშროების ბურჯად.

22 დეკემბერს საზეიმო სხდომის მონაწილეთა და მრავალრიცხოვანი სტუმრები მეჭუხარე, ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს ი. ვ. ანდროპოვს, ჰ. ა. ალიევს, ფ. ხ. გორბაჩოვს, ვ. ვ. გრიშინს, ა. ა. გრომიკოს, დ. ა. კუნაევს, ა. ი. პელშეს, გ. ვ. რომანოვს, ნ. ა. ტიხონოვს, დ. თ. უსტინოვს, ვ. ვ. შჩერბიცკის, კ. უ. ჩერნენკოს, ჰ. ნ. დემიჩევს, ვ. ი. დოლგიხს, ტ. ი. კისელიოვს, ვ. ვ. კუზნეცოვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, შ. რ. რაშიდოვს, მ. ს. სოლომენცევს, ე. ა. შევარდნაძეს, ბ. ვ. ზემიანინს, ი. ვ. კაბატოვს, ნ. ი. რიჟკოვს, კ. ვ. ჩუბაკოვს.

პრეზიდიუმში არიან სოციალისტური ქვეყნების, კომუნისტური, მუშათა, სოციალ-დემოკრატიული, სოციალისტური და რევოლუციურ-დემოკრატიული პარტიების, ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ღ ლ ი მოძრაობებისა და ორგანიზაციების დელეგაციათა მეთაურები, მრავალი ქვეყნის თვალსაჩინო სახელმწიფო მოღვაწეები, საერთაშორისო საზოგადოებრივი ორგანიზაციების დელეგაციათა ხელმძღვანელები.

სხდომისქ თავმჯდომარემ, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრმა ამხანაგმა დ. თ. უსტინოვმა სიტყვა მისცა აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ამხანაგ ჰ. მ. ბაგირუმს.

სსრ კავშირის იუბილე განსაკუთრებული სიცხადითა და სისრულით წარმოაჩენს ჩვენი ქვეყნის მიერ მიღწეული მშვიერვალეთის სიდიადეს, მომხდარი გრანდიოზული გარდაქმნების ისტორიულ სიახლეს, ნაზასმით აღნიშნა ორატორმა. 60 წლის წინათ ვ. ი. ლენინის თანამებრძოლმა და მოწაფემ, სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ერთ-ერთმა პირველმა თავმჯდომარემ ნარიმან ნარიმანოვმა საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირს უწოდა „სახალი საერთო ჭერქვეშ“. საბჭოთა ადამიანები სიყვარულითა და იმედით აშენებდნენ და იკაჟნენ ამ სახლს, ერთად იღვწოდნენ წარმატებებისათვის, ეხმარებოდნენ და მხარში ედგნენ ერთმანეთს ყველაზე მკაცრი განსაცდელის ჟამს.

60 წლის მანძილზე მსოფლიოში პირველად თავისუფალ ხალხთა სოციალისტურმა ფედერაციამ დიდი და სახელოვანი გზა გაიარა, დიდ სახელმწიფოდ იქცა. ეს ეროვნულ საკითხზე დიდი ლენინის მიერ დამუშავებული მოძღვრების თანამიმდევრული განხორციელების შედეგია. და ასეთ შედეგებს მიაღწია სწორედ კომუნისტურმა პარტიამ, რომელიც თანამიმდევრულად გამოხატავს მუშათა კლასის, ყველა ეროვნების მშრომელთა ძირეულ ინტერესებს.

ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვების ცხოველმყოფელი მაგალითია ჩვენი რესპუბლიკა, მისი გარდაქმნილი ძველი და მშვენიერი მიწა-წყალი. კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით აზერბაიჯანელმა ხალხმა მიაღწია სოციალისტური ცივილიზაციის მაღალ მეჩვენებ, ღირსეული ადგილი

(ბაბრაკელია მე-2 გვ.).

ი. ვ. ანდროპოვი ესაუბრა მ. კოივისტოს

22 დეკემბერს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი ი. ვ. ანდროპოვი კრემლში ესაუბრა ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტს მ. კოივისტოს.

საუბრის დროს, რომელიც საბჭოთა კავშირ-ფინეთის ურთიერთობისათვის დამახასიათებელ მეგობრობისა და ურთიერთგაგების ატმოსფეროში მიმდინარეობდა, ი. ვ. ანდროპოვმა და მ. კოივისტომ განიხილეს სსრ კავშირისა და ფინეთის ორმხრივი ურთიერთობის მთელი რიგი საკითხები, აგრეთვე ორივე მხარისათვის საინტერესო ზოგიერთი საერთაშორისო პრობლემა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და საბჭოთა მთავრობის სახელით ი. ვ. ანდროპოვმა დაადასტურა წინათ გამოთქმული თხოვნა, რომ ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტი მ. კოივისტო ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდეს საბჭოთა კავშირში. ამ მოწვევას მ. კოივისტო მადლობით დაეთანხმა. ვიზიტის დრო შეთანხმებული იქნება დიპლომატიური არხებით.

სსრ კავშირის სამოცი წელი

ბროშურად გამოიცა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენება „სსრ კავშირის სამოცი წელი“, რომელიც მან გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებულ საზეიმო სხდომაზე კრემლის ყრილობათა სასახლეში 1982 წლის 21 დეკემბერს.

ბროშურა გამოუშვა პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ და დაიბეჭდა სტამბა „კრასნი პროლეტარიში“. (საკადრ.).

ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის მოწვევის შესახებ

ბუდაპეშტი შეთანხმების შესაბამისად, 1983 წლის იანვრის პირველ ნახევარში ქალაქ ბრატილავში გაიმართება ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის მორიგი თათბირი.

ამხანაგ ე. ა. შევარდნაძის სიტყვა

(სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი)

ძვირფასო ამხანაგებო! იური ვლადიმერის ძე ანდროპოვის მოხსენება პარტიის ეროვნული პოლიტიკის, ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების, მშვიდობისათვის ბრძოლის მკაფიო და კონკრეტული პროგრამაა.

მარადიულია ჩვენი კავშირი, რამეთუ იგი სოციალისტურია. ნებაყოფლობითია იგი, რამეთუ მისი საფუძველია უმაღლესი დემოკრატიული პრინციპები, კაცობრიობის პუმანისტური იდეალები. ამასთან ნებაყოფლობა გულისხმობს ურთიერთმოვალეობასაც, ხოლო ურთიერთმოვალეობა — დისციპლინას. ამით გამოიხატება ჩვენი კავშირის ურღვეობა.

სოციალისტური დისციპლინა დემოკრატიული კატეგორიაა. დისციპლინა და ორგანიზაცია ნებაყოფლობისა და დემოკრატიზმის ფარგა, ფართო დემოკრატიზმისა და მასების შემოქმედების გარეშე კი შეგნებული დისციპლინა არ არსებობს.

ათი წლის წინათ რამ ტრიბუნიდან პირობა დავდეთ, რომ კრიტიკისა და თვითკრიტიკის განვითარების, პარტიული, სახელმწიფო და შრომის დისციპლინის განმტკიცების საფუძველზე ბოლოს მოვუღებდით რესპუბლიკის წილს ქვეყნის ერთიან სახალხო-სამეურნეო კომპლექსში.

მთელი ამ წლების მანძილზე რესპუბლიკის ცხოვრებას წითელ ზოლად გასდევდა ზრუნვა საბჭოთა სამშობლოს წინაშე ჩვენი ხალხის პასუხისმგებლობის ამაღლებისათვის.

ახლა ერთგვარი სიამაყის გრძნობით მოგახსენებთ: განვლილი ათწლეულის ყოველი წელი საბჭოთა საქართველოსათვის წითელდროშოვანი იყო. ამ ხნის მანძილზე გაორკეცდა ეროვნული შემოსავალი წარმოება და სამრეწველო პოტენციალი, ერთიორად გაიზარდა ძირითად სახეობათა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესყიდვა. არც ამ დღევანდელ ზეიმზე მოვსულვარ ხელცარიელი — წარმატებით სრულდება ხუთწლედის პირველი ორი წლის გეგმები. **(ტაში).**

რესპუბლიკაში შექმნილია დისციპლინის მართვის ერთიანი სისტემა, ცენტრიდან მოყოლებული და შრომითი კოლექტივები დამთავრებული. ჩვენი ღრმა რწმენით, დისციპლინა არა მარტო ზნეობრივი, არამედ მატერიალური კატეგორიაცაა. დისციპლინა უზრუნველყოფს დამატებითს პროდუქციას, მაღალ შრომის ნაყოფიერებასა და რენტაბელობასს, ხელფასის ზრდასა და საყოველთაო კეთილდღეობის გაუმჯობესებასს.

ამავე დროს გვაქვს ბევრი ნაკლი, ხარვეზი, პრობლემა. და სწორედ სუბიექტურ ფაქტორებში, უწინარეს ყოვლისა — მასების ინიციატივისა და შემოქმედების ბაზაზე დისციპლინის განმტკიცებაში, ეხსენებულ ამოცანების ამაღლებაში, ვხედავთ ჩვენი ზრდის კოლოსალურ რეზერვებს, ნაკლოვანებათა დაძლევის გზებს.

ამხანაგებო! ოდითგანვე პოლიტიკოსები ამტკიცებდნენ: „ეროვნული საკითხი გადაუწყვეტელიაო". დღეს კი სსრ კავშირის შექმნას იური ვლადიმერის ძე ანდროპოვმა „მსოფლიო ისტორიის მსვლელობაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი გარდამტეხი მომენტი" უწოდა.

ამ ფრთოსან ფრაზაში ჩაქსოვილია პარტიის ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვების, სსრ კავშირის ისტორიული მნიშვნელობის ყოველისმომცველი აზრი.

ოცნებიდან თეორიამდე, თეორიიდან პრაქტიკამდე, პრაქტიკიდან ცხოვრების ნორმამდე — ასეთია განვლილი გზა.

მაგრამ მტრები სულ სხვა რამეს ამტკიცებენ. იმპერიალისტები, ოკეანისგაღმელი სოვეტოლოგები, ყველა ჯურის პოლეტოლოგები „წინასწარშეტყველებენ" ჩვენი კავშირის დაშლას. იმ ბანაკში განსაკუთრებულ „ზრუნვას" იჩენენ ქართველებისათვის, ლაგბარებენ ეგრეთწოდებულ „რუსიფიკაციაზე", ქართული ენის „შეინროვებაზე", შშობლიური კულტურის როლის დაკნინებაზე.

ეს ნიშნავს ამ ტრიბუნიდან პირობა დავდეთ, რომ კრიტიკისა და თვითკრიტიკის განვითარების, პარტიული, სახელმწიფო და შრომის დისციპლინის განმტკიცების საფუძველზე ბოლოს მოვუღებდით რესპუბლიკის წილს ქვეყნის ერთიან სახალხო-სამეურნეო კომპლექსში.

მთელი ამ წლების მანძილზე რესპუბლიკის ცხოვრებას წითელ ზოლად გასდევდა ზრუნვა საბჭოთა სამშობლოს წინაშე ჩვენი ხალხის პასუხისმგებლობის ამაღლებისათვის.

ახლა ერთგვარი სიამაყის გრძნობით მოგახსენებთ: განვლილი ათწლეულის ყოველი წელი საბჭოთა საქართველოსათვის წითელდროშოვანი იყო. ამ ხნის მანძილზე გაორკეცდა ეროვნული შემოსავალი წარმოება და სამრეწველო პოტენციალი, ერთიორად გაიზარდა ძირითად სახეობათა სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესყიდვა. არც ამ დღევანდელ ზეიმზე მოვსულვარ ხელცარიელი — წარმატებით სრულდება ხუთწლედის პირველი ორი წლის გეგმები. **(ტაში).**

ვინ ეკითხება ამ ვაუბატონებს ზრუნვას საქართველოსათვის, სადაც ყოველ 10 ათას მოსახლეზე უფრო მეტი სპეციალისტია, ვიდრე სადმე მსოფლიოში, და მათ შორის უმრავლესობამ უმაღლესი განათლება მშობლიურ ენაზე მიიღო, სადაც სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლება მიმდინარეობს ჭეშდ ენაზე და სადაც ახალგაზრდობა განსაკუთრებული სიყვარულით ეუფლება რუსულ ენასაც, სადაც ათობით ენაზე გამოდის გაზეთები, ჟურნალები, წიგნები?! ჩვენი ძველი ხალხის ისტორიას არ ახსოვს ეროვნული კულტურისა და მეცნიერების ისეთი აღმაფრენა, როგორიც საბჭოთა წლებში მოხდა. ინტერნაციონალურ ოჯახში მცირერიცხოვანი ხალხების თავისთავადს განვითარებას უზრუნველყოფენ ავტონომიური ფორმირებანი: აფხაზეთის ასსრ რესპუბლიკა, აჭარის ასსრ რესპუბლიკა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი.

ორასი წლის წინათ მილიონზე ნაკლები ვიყავით ქართველები. დღეს ჩვენ ხუთმილიონნიანი რესპუბლიკა ვართ.

ამ ხანაში ჩვენ ბევრი ვიმოგზაურეთ, ბევრი ვიხილეთ. ამ ბოლო ხანებში ბევრ ადგილას ვიყავი. ბევრ ადგილას ვიყავ. ბევრ ადგილას ვიყავ. ბევრ ადგილას ვიყავ

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოსა და რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს გაერთიანებული საზეიმო სხდომა

კომუნიზმის მშენებელთა ძმური კავშირი

(დასასრული)

და დღეს ყირგიზი ხალხი უსაზღვრო მადლობას უხდის კომუნისტურ პარტიას, ისევე და ისევე მთელი სულითა და გულით ეუბნება თავის უფროს ძმასა და დამრიგებელს — რუს ხალხს: დიდი მადლობა მეგობრობისათვის, მხარდაჭერისა და დახმარებისათვის! ყირგიზი ხალხი უსაზღვროდ ამაყობს იმით, რომ ეკუთვნის სსრ კავშირს, ახალ ისტორიულ საზოგადოებას — საბჭოთა ხალხს.

ორატორმა სასაკილოდ იიგდო ბერეკეტაზეულ იდეოლოგთა უმწყინდები, დააკნინონ რეალური სოციალიზმის მიღწევები, შეასუსტონ ჩვენი ხალხების ძმური ერთიანობა, სოციალისტური სინამდვილე პირწმინდად ამბილეს ანტისაბჭოელთა უაზრო მონაბოძრს, რომელიც ამტკიცებენ, თითქოს ჩვენს ქვეყანაში არარული ხალხების „რუსიფიკაციის“. პროცესი მმდინარეობდეს. რა „რუსიფიკაციაზე“ შეიძლება ლაპარაკი, როცა საბჭოთა ეროვნული განაპირა მხარეების ხალხებმა პირველად შექმნეს თავიანთი სახელმწიფოებრიობა, რუსი ხალხის გადამწყვეტი წვლილის შედეგად მიიწიეს ეკონომიკურ და კულტურული განვითარების მაღალ დონეს. რუსული ენის — საბჭოთა ერების და ეროვნებების ინტერნაციონალური შეკავშირებისა და ურთიერთგამდიდრების ენის ნებაყოფლობით დაუფლებასთან ერთად, ისინი თავისუფლად ავითარებენ თავიანთ მშობლიურ ენებს, რომლებზეც მიმდინარეობს სწავლება სკოლებში, საშუალო და უმაღლეს სასწავლებლებში, გამოდის გაზეთები, ჟურნალები, წიგნები.

როგორც უნდა ცდილობდნენ ჩვენი კლასობრივი მტრები, ქვეყანაში არ არის ძალა, რომელიც შეარყევს საბჭოთა ხალხების მეგობრობას. იგი აბადა უფრო მტკიცეა, ვიდრე ოდესმე უოფილა!

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებამ, მსოფლიოში პირველი შუშთა და გლეხთა სახელმწიფოს შექმნამ გზა გაუხსნა საბჭოთა კავშირში სოციალიზმის ძლევამოსილ შენებლობას, განაცხადა რუმინეთის კომპარტიის გენერალურმა მდივანმა, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ამბასაგმა ნ. ჩაუშესკუმ, რომელსაც დამსწრენი გულთბილად შეხვდნენ. საბჭოთა ხალხებმა კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით სოციალისტური ინტერნაციონალიზმი ცხოვრებისეულ ფაქტად აქციეს. ეროვნული ურთიერთობების ასპარეზზე მშვიდობისა და თანამშრომლობისათვის. მსოფლიო ასზეკანაა ვთქვა, რომ ჩვენს პარტიას, ქვეყნებსა და ხალხებს შორის დამყარებული მეგობრობისა და თანამშრომლობის ტრადიციული ურთიერთობის სულისკვეთებით, რუმინეთ-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სამეცნიერო-ტექნიკურ და საქმიანობის სხვა დარგებში განუწყვეტლივ ვითარდება, და მიმაჩნია, რომ არსებობს ყველა პირობა, რათა იგი მომავალში კიდევ უფრო ძლიერად განვითარდეს ჩვენი ხალხების, სოციალიზმისა და მშვიდობის საერთო საქმის ინტერესებისათვის.

ჩვენი ეპოქის ძირეული პრობლემა ომის თავიდან აცილება და მშვიდობის უზრუნველყოფა, თქვა შემდეგ ორატორმა. მიეკისალმებთ საბჭოთა კავშირის წინადადებას, რომელთა მიზანია გამალებული შეიარაღების შეჩერება, განიარაღება, უწინარესად, ბირთვული განიარაღება, რომლებსაც ხაზი გაეკვა ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენებაშიც.

ჩვენ ასევე განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ვანიჭებთ საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების მოლაპარაკებას სტრატეგიული ბირთვული შეიარაღებისა და საშუალო რადიუსის მოქმედების ბირთვული შეიარაღების პრობლემებზე.

ახლა უფრო, ვიდრე ოდესმე ცხოვრება მოითხოვს ყველაფერი ეღონოთ იმისათვის, რომ გავაერთიანოთ ძალები და უზრუნველვყოთ ხალხების, სოციალისტური ქვეყნებისა და მთელი დემოკრატიული და პროგრესული ძალების ხელ უფრო მეტი თანამშრომლობა, რათა ბოლო მოვუღოთ კიფერენციალურ ომის გამომწვევ საშიშ კურსს, რათა განვაზორციელოთ თანაბარუფლებიანი და თანამშრომლობის პოლიტიკა, დავიცვათ ხალხთა, ადამიანთა სიცოცხლის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის, თავისუფალი არსებობის, მშვიდობის წმიდათაწმიდა უფლება.

ტრიბუნაზე ტაჯიკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხანაგი რ. ნ. ნაბიევი. ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენებაში, თქვა მან, კვლავ საქვეყნოდ გაისმა ჩვენი პარტიის დამაჯერებელი ხმა, რომ ჩვენს ქვეყანაში გაიმარჯვა სოციალისტურმა წყობილებამ და ლენინურმა ეროვნულმა პოლიტიკამ, რომ იგი აშენებს კომუნიზმს და მაღლა უპირავს მშვიდობისა და სოციალური პროგრესის დროშა. ახლა, როცა სიხარულია ყოველ საბჭოთა ოჯახში, ტაჯიკი ხალხი ღრმად შეიგრძნობს განვლილი გზის სიდიადეს. ერთიანმა მძლავრმა კავშირმა მისცა მას ძალა სწრაფი ნახტომი გაეკეთებინა ფეოდალიზმიდან განვითარებული სოციალიზმისკენ, უუფლებობიდან და სიღატაკიდან ეროვნული აღორძინებისაკენ, ყველაზე თანამეროვე მიღწევათა მწვერვალისაკენ.

მთელ თავის წარმატებებს ტაჯიკი ხალხმა მიაღწია დიდი ოქტომბრის, კომუნისტური პარტიის ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვების, მომე ხალხებთან და, უწინარეს ყოვლისა, დიდ რუს ხალხთან მეგობრობის წყალობით. სოციალისტური იდეალების გამარჯვებისათვის ერთობლივი ბრძოლის წლები ჩვენთვის რევოლუციური მამაცობის, სმენაკიცის, იდეური სიმწიფისა და ძმური მეგობრობის სკოლა იყო. საბჭოთა ადამიანებს ყველაფერი საერთო აქვთ: ერთი სამეწარეო — დიდი საბჭოთა კავშირი, ერთი წამყვანი და მთარგანზმელი ძალა — ლენინის პარტია, ერთი იდეოლოგია — მარქსიზმ-ლენინიზმი და ერთი ნათელი მიზანი — კომუნიზმის მშენებლობა.

ინტერნაციონალიზმით არის განმსჭვალული მთელი ჩვენი ცხოვრება. ყველგან ჩანს საერთო-სახალხო მიღწევების ნაყოფი. მრავალეროვნული კონფედერაციები საბჭოთა სინამდვილის ჩვეულებრივი ნორმა გახდა. ამის ერთ-ერთი მაგალითია ნურეკის ე. ი. ბრეჟნევის სახელობის მიღროელექტროსადგურის აშენება. ათობით ინსტიტუტი აპრიტებდა მას. ასობით ქარხანა ამზადებდა სადგურისათვის მოწყობილობას. ბიდროელექტროსადგურის მშენებლობაში მონაწილეობდნენ ორმოცზე მეტი ერისა და ეროვნების წარმომადგენლები.

ტაჯიკეთის რესპუბლიკა, ისევე როგორც მისი კომპარტია, ერთ-ერთი უველაზე მრავალეროვანია. და ამით ვამაყობთ. რუსული ენა — ვლადიმერ ილიჩის ძე ლენინის ენა, რომელიც იქის თითქმის მთელმა მკვიდრმა მოსახლეობამ, ნებაყოფლობითა და ალვაგებულ ურთიერთობებზე, ფარულად ეგუბოთ ერთმანეთს, ვიცეროვრით მეგობრულად, წარმატებით ვიმრავლოთ.

ორატორი შეეხო სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის რესპუბლიკის მშრომელთა მიერ გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგებს. ყველა უმნიშვნელოვანესი მაჩვენებლის მიხედვით, თქვა მან, ტაჯიკეთი ხუთწლიდის დავალებთა დინეზეა. ამასთან ჯერ კიდევ ბევრია გამოუყენებელი რეზერვები. ჩვენი ვალია უფრო სწრაფად ავამოქმედოთ ისინი და ვამრავლოთ წვლილი საბჭოთა სახელმწიფოს ძლიერების შემდგომ განმტკიცებაში.

არ არსებობს სახელმწიფო, რომლისთვისაც ისტორიის ასეთი პასუხისმგებლობა დაეკისრებინოს, არ არსებობს ხალხი, რომელსაც ისეთი მსხვერპლი გაეღოს, როგორიც თქვენი ქვეყნის ხალხმა გაიღო, განაცხადა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ენერგიულმა მდივანმა, ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ამხანაგმა გ. ჰუსაკმა, რომელსაც შეკრებილნი მხურვალედ შეხვდნენ. თქვენ ღირსეულად გაუძელით ყველა გამოცდას. მსოფლიოს ხალხები არასოდეს დაივიწყებენ იმს, რაც საბჭოთა ხალხმა გააკეთა კაცობრიობის ცივილიზაციის გადარჩენისათვის ფაშიზმთან შეუპარებელ ბრძოლაში. ვერავითარმა დაბრკოლებამ და სიძნელემ ვერ შეიჩერა საბჭოთა ხალხი პირველმავალობაზე.

საბჭოთა კავშირი თავის სამოცი წლისთავს ხვდება როგორც მძლავრი, ყოველმხრივ განვითარებული და თანამედროვე სოციალისტური სახელმწიფო, მთელ მსოფლიოში მშვიდობის, სოციალიზმის, დემოკრატიისა და პროგრესის საიმედო ბურჯი. როგორც საბჭოეთის გულწრფელი და ერთგული მეგობარი, ჩვენ განვიცდით უდიდესი სიხარულის გრძნობას იმისთან დაკავშირებით, რომ საბჭოთა კავშირის ხალხები თავიანთ დღესასწაულს ახალი წარმატებებით ეგებებიან.

საბჭოთა კავშირთან, თქვა შემდეგ ორატორმა, მტკიცედ არის დაკავშირებული ჩვენი ქვეყნის ბედიც, ჩეხოსლოვაკიელი ხალხის რევოლუციური ბრძოლა კაპიტალიზმის, ფაშიზმის წინააღმდეგ, ეროვნული და სოციალური განთავისუფლებისათვის. საბჭოთა კავშირი ჩვენთვის მაგალითი იყო ჩვენს ქვეყანაში ეროვნული საკითხის გადაწყვეტის საქმეში. სოციალური სამართლიანობისათვის ბრძოლაში თავდადებული ჩვენი ხალხების ყველაზე შეგნებული შეიარაღებული თვალწინ ყოველთვის იდგა საბჭოთა კავშირი. სსრ კავშირში ჩამოსულისას ისინი სწავლობდნენ და ძალას იკრებდნენ ახალი ძალასობრივი ბრძოლისათვის.

ჩვენი უდიდესი ბედნიერებაა, რომ დღეს განვითარებული სოციალისტური საზოგადოების შეზეკობაზი შეგვიძლია დაგეყოფნოთ თქვენ, საბჭოთა კომუნისტებსა და მოძმე საბჭოთა ხალხს, როგორც ჩვენს ყველაზე ერთგულ მეგობარს და თქვენთან ერთად ვიმოიმოთ ბედნიერი სოციალისტური მომავლისთვის. სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის ლენინური პრინციპების ერთგული გავეფრთხილდეთ, განვავითარეთ და განვამტკიცეთ ჩეხოსლოვაკია-საბჭოთა კავშირის მეგობრობას, ვამრავალეთ ყველაფერს, რაც ებადა, ძმურად უზიარებდა და ეხმარებოდა ახალგაზრდა საბჭოთა სომხეთს, სხვა რესპუბლიკებს ახალი ცხოვრების აშენებაში, მშობლიური მოწაწყლის გარდაქმნაში. ლენინის იდეების, სოციალიზმის, პატიოსანი რევოლუციური გარდამქმნელი საქმიანობის, მეგობრობისა და ურთიერთდახმარების, თავიანთი აღმშენებლობითი შრომის წყალობით ყოფილი მეფის რუსეთის ხალხები, რომლებიც მეოცე საუკუნის დამდეგს დაჩაგრული და უუფლებონი, ეკონომიკურად ჩამორჩენილნი იყვნენ, XXI საუკუნეს ხვდებიან მატერიალური და სულიერი ძალებით აღსავსენი, როგორც ლენინური მეგობრობითა და ძმობით სამუდამოდ შედუღაბებული აყვავებული სოციალისტური ერები.

დღეს დიდ ვბრაობას — გმირობას ყველა ხალხისათვის, მთელი პლანეტისათვის — სჩადიან საბჭოთა ხალხი, საბჭოთა კავშირი. ჩვენმა მრავალეროვანმა სამშობლომ, რომელმაც მშვიდობის დროშა, სოციალიზმის დროშა ამაართა კაცობრიობის განვითარების და პროგრესის ახალი ჰორიზონტები გადაუშალა, ახალი მორალური ფასეულობანი და იდეალები დაანახვა.

ორატორმა აღნიშნა, რომ ხუთწლედის ორი წლისათვის დასახული მიზნები წარმატებით არის მიღწეული. ჩვენს დიდმნიშვნელოვან ამოცანად, მიგვაჩნია ის, თქვა მან, რომ დღეიდაგე ეამრავლოთ სოციალისტური საზოგადოების ღიმშენებლობითი შესაძლებლობანი, ეგფუზარდოთ რესპუბლიკის წვლილი ერთიანი სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის განვითარებში, უფრო უკეთ და ხარისხიანად ვიმრომოთ, უფრო აიარაჯთიანად და ეფექტიანად წარვმართოთ მეურნეობა, ყოველნაირად გავაუმჯობესოთ ადრმიის სამუშაო, ყველგან განვამტკიცოთ დისციპლინა და ორგანიზებულობა, უფრო აქტიურად ალმოფფჩენრათ ნაკლოვანებანი.

დიდმა ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ დასაბამი მისცა მსოფლიოში რევოლუციური გარდაქმნებისა და განმათავისუფლებელი ბრძოლის ახალ ისტორიულ ეპოქას და ამით გზა გაუკაფა სოციალიზმის, როგორც მსოფლიო პროცესის განვითარებას, ხელო მუშათა და გლეხთა პირველი სახელმწიფო დამონებული ყველაფერს, რაც ებადა, ძმურად უზიარებდა და ეხმარებოდა ახალგაზრდა საბჭოთა სომხეთს, სხვა რესპუბლიკებს ახალი ცხოვრების აშენებაში, მშობლიური მოწაწყლის გარდაქმნაში. ლენინის იდეებმა, სოციალიზმის, პატიოსანი რევოლუციური გარდამქმნელი საქმიანობის, მეგობრობისა და ურთიერთდახმარების, თავიანთი აღმშენებლობითი შრომის წყალობით ყოფილი მეფის რუსეთის ხალხები, რომლებიც მეოცე საუკუნის დამდეგს დაჩაგრული და უუფლებონი, ეკონომიკურად ჩამორჩენილნი იყვნენ, XXI საუკუნეს ხვდებიან მატერიალური და სულიერი ძალებით აღსავსენი, როგორც ლენინური მეგობრობითა და ძმობით სამუდამოდ შედუღაბებული აყვავებული სოციალისტური ერები.

ჩვენ ამაყობთ, თქვა ორატორმა, სსრ კავშირის ყველა დიდი და პატარა ხალხის დღესასწაულია. თითოეული ეს ხალხი საკუთარ თავზე, საკუთარ ბედზე დღეიდაგე გრძნობს ლენინური ინტერნაციონალიზმის ცხოველმყოფელი ძალის გაელენას. და დღეს მათ, მოძმე ხალხებს უძღვნის მადლობას ყველა საბჭოთა ადამიანი. უწინარეს ყოვლისა, ეს მადლობა ეკუთვნის ჩვენს უფროს ძმას — დიდ რუს ხალხს ამ უანგარო ძმური დახმარებისა და მზარდაჭერისათვის, რომელსაც იგი უწევს დიდ საბჭოთა სამშობლოში მცხოვრებ ყველა ერსა და ეროვნებას. ამ ურთვე მეგობრობას, რომელიც ვ. ი. ლენინმა გვიანდერძა, საბჭოთა ადამიანები თვალისჩინეთ ვიხ უნდა ვუფრთხილდებოდეთ.

ორატორმა განაცხადა, რომ საბჭოთა თურქმენეთის კომუნისტები, ყველა მშრომელი უდიდესი ყურადღებით გაეცნენ მოხსენებას, რომელიც საზეიმო სხდომაზე გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ი. ვ. ანდროპოვმა.

ისინი ეროსულოვნად იწონებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, საბჭოთა სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას და მზად არიან ახალ შრომითს წარმატებებს მიაღწიონ მრავალეროვანი სოციალისტური სამშობლოს ეკონომიკის შემდგომი აყვავებისა და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებისათვის.

მოკავშირე რესპუბლიკის მაღალ და ყოველმხრივ განვითარების ორატორმა პარტიის ბრძნული ლენინური ინტერნაციონალისტური პოლიტიკის თვალსაჩინო დადასტურება უწოდა. თანამედროვე თურქმენეთის ახასიათებს განვითარებული სოციალიზმის ყველა ნიშანთვისება. ორატორმა დაწვრილებით ილაპარაკა რესპუბლიკის საბჭოთა მეურნეობის განვითარებაზე, სადაც უპირატესი ეპმით ვითარდება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის განმსაზღვრელი დარგები. ფართოვდება სოციალისტური შეჯიბრება მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობაში. მოწინავე კოლექტივებმა ღირსეულად შეასრულეს სსრ კავშირის შემქნის 60 წლისთავისათვის ნაკისრი დაძაბული ვალდებულებანი.

ეს დიდი მიღწევები სკკპ XXVI ყრილობის მიერ დასახული უმნიშვნელოვანესი სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანების გადაწყვეტაში მოძმე საბჭოთა ხალხების ურთიერთდახმარების კანონზომიერი შედეგია. საბჭოთა თურქმენეთი, რომელიც ვითარდება როგორც ერთიანი სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის ნაწილი, ზრდის თავის წვლილს ხუთწლედის დავალებათა რეალიზაციაში.

ორატორმა განაცხადა, რომ რესპუბლიკის კომუნისტებს, ყველა მშრომელს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი კიდევ უფრო მჭიდროდ შეკავშირონ ჩიგები ენინური პარტიის, მისი ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, მხად არიან ინტენსიური და ხარისხიანი შრომით იბრძოლონ პარტიის წინასწარდასახულთათა განხორციელებისათვის.

ჩვენ ვამაყობთ, რომ ამ შესანიშნავ საღღესასწაულო დღეებში ემყოფებიან საბჭოეთში, საბჭოთა ხალხთან ერთად, თქვა ავდანეთის სახალხო-დემოკრატიული პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ავდანეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის რევოლუციური საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ამხანაგმა ბ. ჯარრამე

საქართველოს
დედაქალაქ
ბაკურიანი
ბორჯომი

ᲛᲐᲦᲐᲚᲘ ᲨᲔᲤᲐᲡᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ᲒᲕᲐᲒᲧᲝᲛᲜᲘᲜᲐᲒᲔ

ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲔᲑᲘ

22 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲔᲠᲘ

ᲨᲔᲕᲘᲜᲐᲠᲩᲣᲜᲝᲗ ᲞᲐᲚᲔᲡᲢᲘᲜᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲛᲔᲛᲙᲕᲘᲓᲠᲝᲑᲐ

ᲑᲣᲜᲘᲜᲘ. ᲑᲣᲜᲘᲜᲘᲡ ᲓᲔᲪᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ᲙᲣᲚᲛᲘᲜᲐᲪᲘᲘᲗ ᲓᲐᲓᲒᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲐᲚᲔᲡᲢᲘᲜᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲛᲔᲛᲙᲕᲘᲓᲠᲝᲑᲘᲡ ᲨᲔᲜᲐᲩᲣᲜᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲮᲝᲚᲝᲔᲗᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲖᲐᲜᲗᲐ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ. ᲞᲐᲠᲢᲘᲖᲐᲜᲗᲐ ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔ ᲛᲣᲨᲐᲝᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲐᲚᲔᲡᲢᲘᲜᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲙᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲐᲜᲗᲐᲕᲡᲔᲑᲘᲗ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲪ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ 118 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡᲐᲓ 1983 ᲬᲚᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲞᲘᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ: 2 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲗ, 8 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲡᲠᲘᲝᲜᲣᲚᲘ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲘᲫᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲪ ᲐᲛᲪᲐᲛᲝᲓ ᲒᲐᲜᲪᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲑᲘᲯᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲬᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲡᲠᲘᲝᲜᲣᲚᲘ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲘᲫᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲪ ᲐᲛᲪᲐᲛᲝᲓ ᲒᲐᲜᲪᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲑᲘᲯᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲡᲠᲘᲝᲜᲣᲚᲘ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲘᲫᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ, ᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲪ ᲐᲛᲪᲐᲛᲝᲓ ᲒᲐᲜᲪᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲑᲘᲯᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲒᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘ

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲒᲔᲗᲘᲡ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲙᲠᲘᲖᲘᲡ ᲓᲐᲑᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲛᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲘᲯᲔᲢᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘ. ᲛᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲖᲐᲜᲗᲐᲒᲐᲜ ᲓᲐᲤᲘᲥᲡᲘᲠᲓᲐ ᲛᲘᲖᲜᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲐᲛᲪᲐᲛᲝᲓ ᲒᲐᲜᲪᲘᲓᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲑᲘᲯᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲪ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ 118 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡᲐᲓ 1983 ᲬᲚᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲞᲘᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ: 2 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲗ, 8 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲪ ᲓᲦᲔᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ 118 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲝᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲑᲐᲛᲘᲡᲐᲓ 1983 ᲬᲚᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲕᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲓᲐᲓᲒᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲞᲘᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ: 2 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲦᲚᲔᲑᲘᲗ, 8 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 31,5 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ 24 ᲛᲘᲚᲘᲐᲠᲓᲘ ᲤᲠᲐᲜᲒᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲪᲮᲠᲔᲑᲘᲗ.

ᲞᲐᲜᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲨᲤᲝᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

ᲑᲣᲜᲘᲜᲘ. ᲙᲕᲘᲠᲐᲗᲐ ᲞᲐᲛᲑᲣᲠᲒᲨᲘ ᲒᲐᲛᲑᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲓᲠᲔ ᲨᲔᲠᲩᲔᲣᲚᲘ (ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ) ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲔᲠᲕᲔᲓᲠᲔ ᲨᲔᲠᲩᲔᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ (ᲛᲝᲜᲐᲪᲔᲛᲗᲐ — 4,9 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘ), ᲨᲔᲓᲔᲑᲘᲡᲐᲛᲔ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ ᲐᲠᲪᲔᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲐᲠᲘᲡ "ᲒᲣᲗᲐᲠᲘᲜᲒᲘᲡᲢᲐᲜᲘ ᲑᲐᲠᲘᲔᲠᲘ" ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲝᲗᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲗᲐ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲔᲑᲘ. „ᲛᲬᲘᲤᲔᲜᲘᲡᲗᲐ" ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲬᲠᲝᲛᲝᲓᲒᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ ᲚᲘᲗᲣᲠᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 6,8 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲓᲐ ᲙᲚᲔᲜᲯᲘ ᲨᲔᲣᲠᲩᲔᲗ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲚᲝᲛᲐᲨᲘ.

ᲐᲛᲘᲜᲐᲓᲐᲜ, ᲰᲐᲛᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲞᲐᲠᲚᲐᲛᲔᲜᲢᲨᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ ᲚᲘᲗᲣᲠᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 6,8 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲓᲐ ᲙᲚᲔᲜᲯᲘ ᲨᲔᲣᲠᲩᲔᲗ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲚᲝᲛᲐᲨᲘ.

ᲐᲛᲘᲜᲐᲓᲐᲜ, ᲰᲐᲛᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲞᲐᲠᲚᲐᲛᲔᲜᲢᲨᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ ᲚᲘᲗᲣᲠᲒᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘ ᲓᲐᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 6,8 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ ᲓᲐ ᲙᲚᲔᲜᲯᲘ ᲨᲔᲣᲠᲩᲔᲗ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲚᲝᲛᲐᲨᲘ.

ᲰᲐᲛᲑᲣᲠᲒᲘ: ᲡᲝᲪᲘᲐᲚ-ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲗᲐ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ

ᲑᲝᲜᲜᲘ. ᲙᲕᲘᲠᲐᲗ ᲰᲐᲛᲑᲣᲠᲒᲨᲘ ᲒᲐᲛᲑᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲓᲠᲔ ᲨᲔᲠᲩᲔᲣᲚᲘ (ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ) ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ ᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲐᲨᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝ ᲑᲘᲯᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲓᲦᲔ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲘᲗᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲡ ᲒᲐᲖᲠᲓᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲜᲐᲗᲘ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲯᲐᲛᲘ 6,8 ᲞᲠᲝᲪᲔᲜᲢᲘᲗ